

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Augustini in euangelium secundum Iohannem sermones
CXXVIII - Cod. Aug. perg. 47**

Augustinus, Aurelius

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Sermo LXXVIII

[urn:nbn:de:bsz:31-64194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-64194)

dixit ad patrem; nam profecto ad illum ibat quicum illo erat. sed hoc erat ut ad eum & recedente a nobis. mutaret atq. immortale faceret quod mortale suscepit ex nobis. & leuaret in caelum per quod fuit in terra pro nobis; quis non hic gaudeat quis sic diligit xpm. ut & suam naturam iam immortalem gratuletur in xpo. atq. id se speret futurum esse per xpm.

INCIPIT SERMO LXXVIII DE EO QUOD DICIT. ET NUNC DIXI VOBIS PRIUS QUAM FIAT UT CUM FACTUM FUERIT CUM DEXTERIS USQ. AD ID. ET SIC UT MANDATUM DEDIT MIHI PATER SIC FACIO SURGITE ET AMUSHINC.

Dñs & saluator noster ih̄s xps̄ dixerat discipulis suis; Si diligere-
tis me gauder & is utiq. quia uado ad patrem. quia pater maior me
est; quod ex forma serui eum dixisse. non ex forma dī in qua ae-
qualis est patri. nouit fides quae religiosae est mentibus fixa. non calum-
niosis & dementibus ficta; Deinde subiunxit. Et nunc dixi uobis prius
quam fiat. ut cum factum fuerit credatis; quid est hoc. cum magis crede-
re homo debeat antequam fiat id quod credendum est. haec est enim laus
fidei. si quod creditur non uidetur; nam quid magnum est si creditur qd̄
uidetur. secundum illum eiusdem dñi sententiam quando discipulū arguit
dicens. quia uidisti credidisti. beati qui non uident. credunt. & nescio u-
trum credere dicendus est quisq. quod uidet; nam ipsa fides in epistola
quae scribitur ad ebreos. ita est definita; Est autem fides sperandarum
substantia conuictio rerum quae non uidentur; quia propter si fides ē
rerum quae creduntur. eademq. fides earum rerum est quae non uide-
tur. quid sibi uult quod dñs ait. Et nunc dixi uobis prius quam fiat. ut
cum factum fuerit credatis. nonne potius dicendum fuit. & nunc dixi uo-
bis prius quam fiat ut credatis. quod cum factum fuerit uideatis. Nam & ille
cui dictum est. quia uidisti credidisti. non hoc credidit quod uidit. sed
aliud uidit. aliud credidit; uidit enim hominem. credidit dñm; Cerne-
bat quippe atq. tangebatur carnem uiuentem quam uiderat morientem.
& credebatur dñm in carne ipsa latentem; credebatur ergo mente quod non
uidebat. per hoc quod sensibus corporis apparebat; sed & si dicuntur cre-
di quae uidentur. sicut dicit unus quisq. oculis suis credidisse. non tam
ipsa est quae in nobis aedificatur fides. sed ex rebus quae uidentur. agi-
tur in nobis ut ea credantur quae non uidentur; Quo circa dilectissimi
undenunc mihi sermo est. quod dñs ait. Et nunc dixi uobis prius quam
fiat. ut cum factum fuerit credatis. illud utiq. dicit. cum factum fuerit
quod eum post mortem uisuri erant uiuentem & ad patrem ascendente.

quo uiso illud fuerant credituri quod ipse esset xps filius di. qui potuit
 hoc facere cum praedixisset & praedicere antequam faceret; creditur au-
 tem hoc non fide noua sed aucta. Aut certe cum mortuus esset & defecta,
 cum resurrexisset & refecta, neque enim eum filium di non & ante credebant.
 sed cum in illo factum esset quod ante praedixit. fides illa quae tunc quan-
 do illis loquebatur fuit parua. & cum moreretur paene iam nulla. & reuixit
 & creuit; Deinde quid dicit. Jam non multa loquar uobiscum. uent enim
 princeps mundi huius; quis nisi diabolus. & in me non habet quicquam.
 nullum scilicet omnino peccatum; sic enim ostendit non creaturam sed
 peccatorum principem diabolum. quos nunc nomine mundi huius appellat.
 & quotienscumque mundi nomen in mali significatione ponitur. non os-
 tendit nisi mundi istius amatores. De quibus alibi scriptum est. Quicumque
 uoluerit amicus esse saeculi huius inimicus di constituetur; Absit ergo ut
 sic intelligatur diabolus princeps mundi tamquam gerat uniuersi mun-
 di. id est caeli & terrae atque omnium quae in eis sunt principatum. De
 quali mundo dictum est cum de xpo uerbo sermo esset. & mundus per
 eum factus est; uniuersus itaque mundus a summo caeli usque ad infimam
 terram creatori est subditus. non desertori. redemptori. non interemp-
 tori. liberatori. non captiuatori. Doctore. non deceptor; Quem ad mo-
 dum autem sit intelligendus princeps mundi diabolus. euidentius ape-
 ruit apostolus paulus; qui cum dixisset. Non est uobis conuictio aduer-
 sus carnem & sanguinem. id est aduersus homines. subiicit atque ait. Sed
 aduersus principes & potestates & rectores mundi tenebrarum harum;
 sequenti enim uerbo exposuit quid dixisset mundi. cum subiicit tene-
 brarum harum. Ne quisquam mundi nomine intelligeret uniuersam cre-
 aturam. cuius nullomodo sunt rectores angeli desertores; Tenebrarum
 inquit harum. id est mundi istius amatorum. ex quibus tamen electi sunt
 non per suum meritum sed per di gratiam quibus dicit. Fuiatis enim
 aliquando tenebrae. nunc autem lux in dno. Omnes enim fuerunt sub
 rectoribus tenebrarum harum. id est hominum impiorum. tamquam te-
 nebrae sub tenebris. sed gratias do qui eruit nos sicut dicit idem apostolus
 de potestate tenebrarum. & transfuit in regnum filii caritatis suae.
 In quo princeps huius mundi hoc est tenebrarum harum non habebat
 quicquam. Quia neque cum peccato di uenerat. nec eius carnem de pec-
 cata propagine uirgo pepererat; & tamquam ei diceretur. Cur ergo
 moreris si non habes peccatum. Cui debeat mortis supplicium. conti-
 nuo subiicit; Sed ut cognoscat mundus quia diligo patrem. & sicut

mandatum dedit mihi pater sic facio. Surgite eamus hinc; Discumbens enim discumbentibus loquebatur; eamus autem dixit; quo, nisi ad illū locum unde fuerat tradendus ad mortem quinullum habebat meritum mortis. sed habebat ut moretur mandatum patris, tanquam ille de quo praedictum erat, quae non rapui tunc exsoluebam, mortem sine debito soluturus, & nos a morte debita redempturus. Rapuerat autem adam peccatum, quando manum in arborem praesumptione deceptus extendit, ut incommunicabile nomen inconcussae diuinitatis inuaderet, quā filio di natura contulerat, non rapina,

INCIPIT SERMO LXX DE EO QUOD DIXIT. EGOSUMUITIS UERAE ET PATER MEUS AGRICOLA USQUE AD ID. UOS IAM MUNDI ESTIS PROPTER SERMONEM QUEM LOQUITUSSUM UOBIS.

Iste locus euangelicus fratres ubi dicit dñs uitem & discipulos suos palmiteſ, secundum hoc dicit quod est caput ecclesiae, nosq. membra eius, mediator di & hominum homo xp̄s ih̄s, unius quippe naturae sunt uitaſ & palmiteſ; propter quod cum eſſet diſ cuius naturae non sumus, factus eſt homo, ut in illo eſſet uitaſ humana naturae, cuius & nos homines palmiteſ eſſe poſſemus, quid ergo eſt, ego sum uitaſ uera, numquid ut addeat uera, hoc ad eam uitem r̄tulit unde iſta ſimilitudo translata eſt, ſic enim dicitur uitaſ per ſimilitudinem, non per propriē item, quem a m̄modum dicitur, ouis, agnus, leo, p̄ra, lapis angularis & cetera huiusmodi, quae magis ipſa ſunt uera & quibus dicuntur iſtae ſimilitudines non propriē ites, ſed cum dicit, ego sum uitaſ uera, ab illa ſe utiq. diſcernit cui dicitur, quomodo conuerſa eſt in amaritudinem uitaſ alienae, nam quo pacto eſt uitaſ uera, quae expectata eſt ut faceret uuam, fecit autem ſpinas. Ego sum inquit uitaſ uera, & pater meus agricola eſt; omnem palmitem in me non ferentem fructum tollet eum, & omnē qui fert fructum, purgabit eum ut fructus pluſ adferat, Numquid unum ſunt agricola & uitaſ, ſecundum hoc ergo uitaſ xp̄s, ſecundum quod ait, pater maior me eſt, ſecundum autem id quod ait, ego & pater unum ſumus, & ipſe agricola eſt, nec talis qualeſ ſunt qui extrinſecus operando exhibent miniſterium, ſed talis ut d̄ & iam intrinſecus incrementum, nam neq. qui plantat eſt aliquid neq. qui rigat, ſed qui incrementum d̄t d̄s, ſed utiq. d̄s eſt xp̄s, quia d̄s eſt uerbum, unde ipſe & pater unum ſunt, & ſi uerbum caro factū eſt quod non erat, manet quod erat, deniq. cum de patre tanquam de agricola dixiſſet quod infructuoſos palmiteſ tollat, fructuoſos autem purget ut pluſ adferant fructum, continuo & iam ſe ipſum mundatorem palmitum oſtendit, Jam uos inquit mundi eſtis propter ſermonem quem loquitus ſū uobis;